

VII. ATALA: ANTINEOPLASIKOAK

35. ANTINEOPLASIKOAK

Farmakoa	Taldea	Ekintza mekanismoa	Erabilgarria	Erresistentziak	Eman bidea	Eragin desiragaitzak
Mekloretamina	Antineoplasiko zitotoxikoak, Gai alkilatzaileak, Mustarda nitrogenatuak	DNA-n sartu eta nukleotidoak alkilatu, DNAREN erreplikazioa eta itzulpena oztopatu, zelularen heriotza		DNA konponketa, farmakoaren sarrera sahiestu, inaktibazio sistemak	Bena barnetik	Hezur muinaren depresioa, mutagenesia, oso toxikoa
Ziklofosfamida (Profarmakoa)	Antineoplasiko zitotoxikoak, Gai alkilatzaileak, Mustarda nitrogenatuak	“ ”	Oso erabilia	“ ”	Aho bidez edo bide parenteraletik	Hezur muinaren depresioa, mutagenesia
Karmustina, Lomustina	Antineoplasiko zitotoxikoak, Gai alkilatzaileak, Nitrosureak	“ ”	Garun minbiziak	“ ”	Oso lipofiloak, LZR. Aho bidez ezin da	Hezur muinaren depresioa, mutagenesia
Busulfano	Antineoplasiko zitotoxikoak, Gai alkilatzaileak	“ ”	Hezur muinean selektiboa. Leuzemiak	“ ”		Hezur muinaren depresioa, mutagenesia
Zisplatino, Karboplatino, Oxaliplatino	Antineoplasiko zitotoxikoak, Gai alkilatzaileak	“ ”	Barrabiletako eta obulu kartzinoma + birikak	“ ”	Bena barnetik	Hezur muinaren depresioa, mutagenesia, nefrotoxikoa, ototoxikoa, neuropatia periferikoa
Daunorribizina, Doxorribizina	Antineoplasiko zitotoxikoa, Antibiotiko zitotoxikoa, Antraziklinak	Topoisomerasa II inhibitu eta ondoko DNA base artean tartekatu		Askotan		Kardiotoxikoa (itzulezina), mielotoxikoa (erradikal askeak)
Bleomizina	Antineoplasiko zitotoxikoa, Antibiotiko zitotoxikoa	DNA apurtu G2, mitosi eta G0 faseetan. DNA katera lotu Fe ³⁺ kelatu, superoxidoak eta erradikal hidroxilatuak sortu eta oxidazioaren bidez DNA kateen apurketa				Birikietako fibrosi atzerazina

Daktomizina	Antineoplasiko zitotoxikoa, Antibiotiko zitotoxikoa	Transkripzio asaldurak eragin RNA sintesia gutxituz eta RNA transkripzioaren hasiera inhibitu			Bena barnetik	Oso toxikoa. Kartzinogenikoa, teratogenikoa
6-Merkaptopurina Azatioprina (profarmakoa)	Antineoplasiko zitotoxikoa, Antimetabolitoak, Purinen analogoa	A eta G sintesia inhibitu				Immunosupresioa, mukositis (GI), teratogenoak
5-fluorouraziloa Kapezitabina (profarmakoa)	Antineoplasiko zitotoxikoa, Antimetabolitoak, Pirimidinen analogoa	Uraziloaren analogoa eta timidilato sintasaren funtzioa gutxitu, T, U eta Z sintesia inhibitu			Kapezitabina aho bidez	Immunosupresioa, mukositis (GI), teratogenoak
Zitarabina	Antineoplasiko zitotoxikoa, Antimetabolitoak, Pirimidinen analogoa	Zitosinaren analogoa eta DNA katearen luzapena gelditu. DNA polimerasa inhibitu. T, U eta Z sintesia inhibitu				Immunosupresioa, mukositis (GI), teratogenoak
Metotrexato	Antineoplasiko zitotoxikoa, Antimetabolitoak, Azido folikoaren analogoa	Tetrahidrofolato erreduktasaren inhibitzaileak. Nukleotido eta Aa sintesia inhibitu		Asko. Sarrera oztopatu, DHF-Rasaren afinitatea gutxitu, ordezko bide metabolikoak		Garrantzitsua. Mielotoxikotasuna, nefrotoxikotasuna, mukositis, NSZko asaldurak *B12kin eman!
Hidroxiurea	Antineoplasiko zitotoxikoa, Antimetabolitoak, Urearen analogoak	Erribonukleotido erreduktasa inhibitu. Nukleosido desoxirribonukleotidoak ezin sintetizatu, DNA sintesia inhibitu				
Etoposidoa, Teniposidoa	Antineoplasiko zitotoxikoa, Topoisomerasen inhibitzaileak	Topoisomerasa II inhibitzaileak, DNA kate bikoitza apurtu				
Topotekan, Irinotekan	Antineoplasiko zitotoxikoa, Topoisomerasen inhibitzaileak	Topoisomerasa I inhibitzaileak, DNA kate bat apurtu				
Binkristina, Binblastina	Antineoplasiko zitotoxikoa, Tubulinarekin lotzen direnak. "vinca" alkaloidak	Tubulinaren polimerizazioa gutxitu. Ardatz mitotikoaren				Mielodepresioa, neuropatia periferikoak

		erapena inhibitu				
Paklitaxel, Dozetaxel	Antineoplasiko zitotoxikoa, Tubulinarekin lotzen direnak. Taxanoak	Tubulinaren despolimerizazioa gutxitu, malguak ez diren mikrotubuluak sortu. Ardatz mitotikoaren banaketa inhibitu.				Anafilaxia, neuropatiak, neutropeniak
Buserelina	Antineoplasiko hormonalak. Hormonak	GnRH analogoa. GnRH hartzaileen desentsibilizazioa, LH eta FSH gutxitu, hormona sexualak gutxitu	Bularreko minbizian, prostata kartzinoma			
Estilbestrol	Antineoplasiko hormonalak. Hormonak	Estrogenoak	Prostataren minbizia			
Medroxiprogesterona	Antineoplasiko hormonalak. Hormonak	Gestagenoak	Endometrio eta giltzurruneko minbizietan			
Testosterona	Antineoplasiko hormonalak. Hormonak	Androgenoak	Bularreko minbizian			
Prednisolona, Dexametasona	Antineoplasiko hormonalak. Hormonak	Glukokortikoideak. Linfotoen proliferazioa inhibitzen dute	Linfoma			
Okreotido, Lankreotido	Antineoplasiko hormonalak. Hormonak	Somatostatinarene analogoak. Hazkunde zelularra eta hormonene jariapena inhibitu	Minbizi neuroendokrin oetan			
Flumatida, Ziproterona	Antineoplasiko hormonalak, Antihormonak	Antiandrogenoak	Prostataren kartzinoman			
Tamoxifeno	Antineoplasiko hormonalak, Antihormonak	Antiestrogenoak	Bularreko minbizian (hartzaile estrogenikoak badaude)			
Anastrozol	Antineoplasiko hormonalak, Antihormonak	Aromatasaren inhibitzaileak, estrogenoene sintesia inhibitu	Bularreko minbizian (hartzaile estrogenikoak			

			badaude)			
Aminoglutetimida, Mitotano	Antineoplasiko hormonalak, Antihormonak	Kortisolaren sintesiaren inhibitzaileak. Ekintza zitotoxiko selektiboa giltzurrungaineko guriaren azaleko zelulen aurka	Giltzurrungaineko guriaren azaleko tumoreetan, Cushing sindromea			
Trastuzumab	Terapia biologikoak, Antigorputz monoklonalak	Hazkuntza faktoreen antagonistak, HER2+	Ugatz minbizietan			
Zetuximab	Terapia biologikoak, Antigorputz monoklonalak	Hazkuntza faktoreen antagonistak, EGFR edo HER1 kontra	Minbizi kolorektalean eta kartzinoma epidermoidea			
Bavacizumab	Terapia biologikoak. Antigorputz monoklonalak	Inhibitzaile angiogenikoa. VEGF-Aren kontra				
IFN α eta gamma	Terapia biologikoak, Immunoestimulatzailak	Ekintza antineoplasiko, immunomodulatzaila eta diferentziatzailea				